

Стратегия за развитие на националния политехнически музей /нптим/ за периода 2014-2019г.

Стратегията е съобразена с потенциала на НПТМ, разбран като съвкупност от музеен фонд, експозиция, екипна обезпеченост, финансови ресурси и материално-техническа база и с политиките за опазване на КИН и развитие на музейна мрежа в България в условията на променящи се икономически, финансови, юридически и професионални параметри. Стратегията е базирана на националното и европейското законодателство в областта на културното наследство, на принципите на музеологията и в синхрон с Правилника за устройството и дейността на НПТМ.

Стратегически цели на НПТМ:

Стратегическа цел на НПТМ за периода е запазването на музея като стабилна и отговорна културна институция, която изпълнява качествено своите професионални ангажименти, има финансова, екипна и материална обезпеченост, отличава се с устойчивост и балансираност, разпознаваемост и висок авторитет сред широката общественост и партньорите си. Стратегическа цел е и превръщането на НПТМ в още по-модерен и иновативен музей, имащ своето запазено място сред националните културни институции на страната. Музей, който опазва и популяризира техническото и научно наследство, създава повече и по-качествени музейни продукти и чрез тях привлича по-голям брой публики, провеждайки съвременна музейна политика.

Приоритети:

Фондовете да се обогатяват ежегодно и техническото и научно наследство да се опазва и популяризира професионално.

Образователните програми да продължават да бъдат акцент и запазена марка в работата на НПТМ, като се задълбочи техният познавателен, научно-практически и социално-културен характер.

НПТМ да разширява успешното си участие в европейски проекти.

Да се развиват и обогатяват партньорствата със сходни културни, научни и образователни институции на регионално, национално и международно ниво. Резултатите от тези партньорства да подпомагат създаването на временни изложби, издания, обучителни курсове и образователни програми, квалификация на екипа, завишено качеството и брой на предлаганите услуги за публиката, а също и увеличаване на посещаемостта и приходите на институцията. Да се осъществят нови взаимно-изгодни контакти с партньори от сферата на бизнеса, с чиято помощ да се популяризира научното и техническо наследство на страната ни.

Да продължи активната научно-изследователска и издателска дейност на музея.

НПТМ да поддържа екипна, финансова и материална обезпеченост и стабилност.

Квалификационната дейност на екипа да е постоянна и да има добри резултати.

Работата за разширяване капацитета на музея да е много активна чрез: привличане на доброволци, експерти, дарители, приятели на музея и други заинтересовани лица и институции, които да подпомагат опазването и популяризирането на КИН.

/При определяне на приоритетите са отчетени реалните възможности на институцията, както и потенциалните рискове, отразени с концепцията за развитие за последния управленски мандат на настоящия директор на НПТМ.

Стратегически задачи:

В управлението: устойчив баланс между професионалните резултати на НПТМ и влаганите ресурси; по-ефективно прилагане на политиките по опазване на КИН и привличане на публиките; баланс на натоварването между всички служители, както и завишен контрол във всички направления на дейност за спазване на стандартите в работата. При финансова възможност – морално и материално стимулиране на служителите чрез увеличаване доходите /заплати и ДМС/ за отлично свършена работа.

Във финансирането: повече собствени приходи; увеличаване на посещаемостта, приходи от дарители и от партньорски инициативи; приходи от участия в европейски проекти; по-голяма ефективност на финансовите дейности на музея.

В структурата на музея: закриване на нефункциониращите филиал и база; промени в Правилника за устройството и дейността на музея и в структурата на институцията; търсене на възможности за привличане на по-млади и подготвени специалисти, което би осигурило приемствеността между поколенията.

В организацията на работа: по-добре сработен и ефективен екип – с добро разпределение на дейности и допълване на компетентностите; поемане на повече задачи и ефективно изпълнение в по-кратки срокове; освободеният ресурс от работно време да се използва за квалификационни дейности; бърза информираност на екипа и обратна връзка.

Механизми за изпълнение на задачите:

В административно отношение ще се изготвят: краткосрочна и дългосрочна програма за развитие на институцията с приоритети за всеки етап. Ще се подготви проект за промени в Правилника за устройството и дейността на музея, проект за нова структура на музея, както и актуализация на длъжностните характеристики. Задачите ще се разпределят поетапно. За някои от служителите ще се наложи допълнителна квалификация. Административният персонал ще интензифицира и прецизира своята дейност, а отчетността/контролът на дейността на всеки служител ще продължи да бъде ежедневен и/или според зададените срокове за изпълнение. Ще се въведе пробно атестиране за служителите.

ТЕНДЕНЦИИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА НПТМ КАТО КУЛТУРНА И НАУЧНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Основната тенденция в развитието на НПТМ за периода е комплексният напредък на всички музейни дейности – с различни акценти през отделните години. Ще се наблегне на **използването на повече ИКТ**, ще се създадат нови мултимедийни продукти, тематично допълващи съдържанието на експозицията/витрините, ще се наблегне на интерактивни представяния и различни форми и устройства, улесняващи възприемането на експозицията/програмите.

Партньорските инициативи, осъществявани чрез споделяне на ресурсите ще се разширят посредством: **нови временни изложби, информационни издания** и създаване на допълнителни **пространства за активното участие на посетителя**. Ще се разширят и обогатят: младежките, детските и семейните програми, забавно-познавателните инициативи в демонстрационния кабинет и детския кът; извънучилищните занятия с тематика, свързана с техническото и научно наследство; промотирането на постиженията на млади учени, публичните презентации на творчески продукти и т.н. НПТМ периодично ще **обновява графиката и дизайна на постоянната експозиция**.

Музеят ще даде **по-широк достъп на публиката до фондовете си**. На сайта ще се публикува галерия от най-знакови експонати на музея, а при финансова и екипна възможност, това може да стане и на уеб-страниците на легитимни организации. Целта е както по-широк достъп на он-лайн потребителите, така и увеличаващо се присъствие на музея в Интернет пространството и главно в социалните мрежи.

НПТМ ще продължи да привлича публиките си в процеса на своята работа – от раждането и апробирането на дадена идея, през разгласата и реализацията ѝ - до отчитане на резултатите. Този подход би повишил конкурентоспособността и авторитета на музея.

Във връзка с необходимата и актуална тенденция за мобилност на колекциите/експозициите – НПТМ ще разшири дейността си и участието си в инициативата „Панаир на изложбите“, а при възможност ще реализира и повече пътуващи изложби в страната и чужбина.

Тенденция в работата на НПТМ ще продължи да бъде внедряване на добрите музейни практики, ефективно работещи в сходни музеи.

НПТМ ще **задълбочава контактите си с туризма**, особено със: занаятчийски комплекси, еко- и био- селища, центрове за студентски научен туризъм, за стажантски практики и т.н. Ще се разширят **иконтактите с университети, научни институти, организации на доброволци, бизнес и граждански организации, с представители на местната власт, с медии** др. на основата на **съвпадение на общи цели**, от вида: участие в проекти, научно-практически изследвания и популяризиране на техните резултати; честване на значими годишнини или други важни събития, създаване на съвместни изложби или музейни сбирки, създаване на научно-популярни издания, филми; благотворителни инициативи и т.н.

Привличането на нови аудитории е постоянна тенденция. Основните **целови групи са:** деца от предучилищна възраст, младежи от учебни заведения, свързани с техниката и технологиите, семейства с деца, посетители от третата възраст, деца без родителска грижа или с увреждания, възрастни хора и др. За целта, музеят ще подготви **допълнителен музееен репертоар /стационарен и мобилен/,** включващ подходящи **еднократни програми, но и такива – с продължение,** така че публиката да консумира музейните продукти нееднократно.

Мерки за подобряване управлението, опазването и представянето на музейните фондове:

Подготовка на **проект за хранилищата** в Панчарево и Сливен; саниране и преподредване на наличните хранилища в София, при възможност – **освобождение на заетите от други музеи хранилища;** закупуване и монтиране на необходимите **технически устройства** за измерване на климатичния режим; осигуряване на **повече специалисти** за реставриране на ДКЦ; осигуряване на **по-добра охрана за хранилищата** – чрез видеонаблюдение; завършване на дигиталното заснемане на ДКЦ и он-лайн публикуване.

Мерки за подобряване на научноизследователската, образователната и познавателната дейност на музея

Направленията вървят заедно и мерките за тях следва да бъдат комплексни, а именно: **научен и/или научно-практически подход** към определяне интересите на публиката, т.е - музеоложки и маркетингови проучвания за потреблението на музейните услуги; **участие на повече служители в различни научно-изследователски форуми;** подготвяне на **нови образователни програми с подходящи дидактически материали.**

ФОРМИ И МЕХАНИЗМИ НА РАБОТА ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПУБЛИКАТА

Увеличаването на публиката в музея е функция на добри идеи, достатъчен на брой и добре подготвен екип и финансиране. При отсъствие на някои от горните фактори – увеличаването на публиката може да се постигне чрез **партниране с други институции и гъвкави форми на привличане на нови и традиционни публики.** За НПТМ – възможностите в това отношение са: **осъвременяване на уеб-страницата** или създаване на нова, обогатяване на мейлинг-листа с журналисти, **включване на повече служители в дейността по информиране и привличане на публика;** допълнителна **PR квалификация** на някои от по-младите служители и/или привличане на доброволци. Други възможни форми са: **съвместни информационни кампании,** назначаване на **екскурзоводи, междумузейна реклама,** по-активни **контакти с**

туристически агенции, работа по **програмите** на МОН, **увеличаване броя на музейните услуги, индиректна реклама** в медиите, реклама от „уста на ухо“, публикации в **Интернет** страници, профили, форуми, Фейсбук, Туитър и т.н.

ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА СТРАТЕГИЯТА

В зависимост от обективните условия /екип, бюджет и др./ условно могат да се определят **2 етапа на реализирана стратегията**: краткосрочен първи етап – в рамките на първата или първите две години по-дългосрочен втори етап – в рамките на останалите 3 или 4 години.

1. През **първия етап** следва да се заложи на базисните дейности: предаване на експертизата от опитните специалисти /които желаят да се пенсионират/ на новоназначаваните; опазване на ДКЦ и подобряване на оборудването на фондохранилищата; активизиране на фондообработването; сформирани на екипи /с представители на всички отдели/, които активно да работят за популяризация на музея и за въвеждане на новите програми; изложбени гостувания извън столицата; увеличаване броя и тематичния обхват на музейните демонстрации; преместване на ДКЦ от закрития филиал „Палата на Физиката“ от Казанлък в София, както и освобождаване базата в с. Велика; ефективно разпределяне на финансовите ресурси за дейност и др.

2. През **втория етап**, предвид неговата по-голяма продължителност ще се акцентира върху: обогатяване на репертоарния план; повече публика и приходи на база превръщане на музея в интерактивно пространство; разширяване на контактите с други институции и музеи; дигитализация на ДКЦ; при обективни условия и финансова възможност - инициране на по-мощни проекти, с които да се усвоят нови пространства за експозиционни и образователни инициативи/цели и т.н.

Стратегията е изработена на база концепцията за настоящия мандат на директора на НПТМ. Концепцията и стратегията са обсъдени и приети на Дирекционен съвет на музея с протокол № 6 от 28 юли 2014 г.